

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétféli szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délbén, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Feladó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kaszincegyelet.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vajnich palotában
Telefon szám 42.

Nyitlár sorozatát 20 krajczár.

Az európai nagyhatalmak.

Azt hitte mindenki, hogy a jobb sorsra érdemes Szerbiában Milán exkirály jelenlegi fővezér még sem tehet majd mindent a saját rabszolgáival, külön delegált bírósági hóhéraival és az elfogott és már előre megkínzott politikai ellenfeleivel, a radikálisokkal.

Mint a lapokból most olvassuk, most már azokra a védőügyvédekre kerül a sor, akik a vádlottakat védelmezték.

Ilyen ripókságra csak a leghülyebb zsarnokság képes. Azt mondják Milánról, hogy Párisban nevelkedett tehát modern ember. Nem hisszük, hogy volna Szerbiában még egy olyan disznópásztor, akiben ne lakoznék annyi emberi érzés, hogy ezt már túlzottnak találja; nem hisszük, hogy még a gyáva Pasics is tudna olyan gyáva lenni, hogy azokkal akik hatalmában állanak, — akiket már így lenyűgöztek mint ahogy ezt a politikai pártot lenyűgözték Szerbiában így impertinensül bánnék. Pedig Pasicsnál gyávább, hitványabb és ocsmányabb karaktert elképzelni sem tudunk. Őt egyedül érte a királyi kegyelem. —

tessek most már megbecsülni ennek a kegyelemnek az erkölcsi értékét. Mifele tanácsadók azok Szerbiában, akik ilyen tanácsot adnak egy gyerekkirálynak, — mifele erkölcsi Szodoma az, ahol a meghunyászkodó aljasságot kegyelemmel illetik, — de ahol lánczra vernek tisztességes embereket, rájuk disputálnak még nem történt dolgokat, s ahol kegyetlenkednek úgy — amint az páratlanul áll az újkor történetében. A régi Garduna-tolvajszövetségesei sokkal tisztességesebb politikát folytattak mint amilyen politika Szerbiában most jutott érvényre.

És Európa hallgat. Olyan csendes, mintha semmi köze sem volna hozzá. Türik, hogy a monarchia hazug érdekeinek megvédése ürügye alatt Milán bosszút áll minden egyes bajáért, — talán köszvényért is, amelyet mégis csak nem a radikálisoknak köszönhet.

Mit alteraldja az az európai nagyhatalmakat, hogy Szerbiában lánczra kötve egy csomó ember elevenen elrothad a börtönben? — olyan emberek, akiknek semmi köze nem volt a Knezevics merényletéhez, — akik nem

is tudtak erről és mégis bűnrészeseként ítéltettek el?

Mi közük az európai nagyhatalmaknak ahhoz, hogy egy kis országnak — melynek disznói iránt bizonyára jobban érdeklődnek — mint polgárainak élete és jogai iránt — mi baja van a trón fölött és alatt?

Mi köze Európának mindehhez?! Hiszen ez nem sertésállomány. Ha sertésállományról volna szó, — akkor bizonyára nagy jegyzékváltással megmozgositánák az egész diplomáciát, hogy fenn áll-e a sertésállomány, s hogy a vámsorompóúál mi történik.

De sajnos nem a szerb disznókról van szó, — hanem szerb honpolgárokról. Ez pedig nem mindegy.

Ki törődik az emberrel? Mi egy csomó ember az európai nagyhatalmaknak? Semmi, de épenséggel semmi. A háboruban még százezer ember se számít, — minek tehát olyan nagy hühöt csinálni, hogy Szerbiában két tucat emberrel most több van olyan aki láncza van verve. Ilyen csekélységért csakugyan nem érdemes még egy fölösleges szót is intézni.

Mikor én Boszniát okkupáltam.

— A „Bácskai Hirlap” eredeti tárcája. —
Kardosbörtényi COLORADÓ.

Ha az a tót Szvatopluk elutda adni ezt a szép Magyarországot egy fehér leért, akkor én miért ne hagytam volna oda azt a csunya Boszniát (akkor még nagyon csunya volt!) egy fazék szilvalekvárért. Több mint húsz év előtt történt az eset, tehát igaz is volt; különben Mamuzsich, nem a polgármester, hanem a Benczó tanár annak a megmondhatója, hogy hogyan volt!

Úgy Szent István napja előtt jött meg ide Szabadkára a harczbahívó fehér czédula; (ártatlan, pár heti hadgyakorlatokra vörös czédulát használnak) s rákövetkezett azután Ujvidéken a nóta: Mikor engem a főorvos vizitált... Jó leszesz fiam Coronini bakának....

Czapary generalist Broska felé szoritották a bosnyákok, azért kellett másodszer is mozgositani; persze ípeg én rám volt szükség, hogy a megnyomott hadállást előre toljam. Ja! akkoron még fiatal voltam és — bohó! no meg tartalékos Coronini káplár; okkupálási tehetségemet az intendansi évek még meg nem viselték; tanári állásom

mellett csupán csak is ojan komisz ujság-szerkesztő voltam — mint a többi! E gyéb hivatalom az időben nem volt. Erőm teljébe tehát Ujvidéktől Bpestig s rögtön Bpestről Eszékig olyan vasuti kocsiban masiroztunk, a melyre fehér mázolásal az volt pingálva: hat ló, vagy harminczhat ember. Ló vagy emberszámba mentem-e most már nem emlékszem, csak arra emlékszem, hogy Benczó collegámmal, a führer úrral, Ivánkóván találkoztunk tetőtől talpig fegyverben, még baká nadrág zsebünk is veszedelmet rejtett magában, a hova kaposcsal volt beillesztve a sárga rezes kis halálmedallion (a hogyan a bakák nevezték), beleírva: ország, megye, város, születési idő, név és charge, persze minde avégből, hogyha fejünket elsodorja valami ágyugolyó-bis, hát legalább a lábunkról tudják meg, hogy ki volt!

De furcsa is lehet a katona fej nélkül. I. Napoleon a magyar hadsereget oroszán/estnek nevezte — fej nélkül! Sok generalisnál akkor is tán az a bizomos halálmedallion pótolta az oroszántestnek hiányzó részét, másképp meg nem verik a magyart!

Ivánkóván, — tehát közel ahhoz a törté-

nelmi nevezetességi helyhez, hol Erzsébet és Mária királynőket a horvát lázadók, leölvé kíséruket, kocsijokból kivagadták, — engem is baleset ért; a maródi kocsiból hiemeltek, igen szépen levetkőztettek, csupán saját üngöcském, no meg a regimentnek alsó nadrágját hagyták rajtam, a melyen olajos nyomással ott diszelgett: »6-te Línien infanterie Regiment.« S így csaknem Ádám apánk ruházatában mezitláb, kalap nélkül szélnek eresztettek, oda volt minden: puská, medallion! csak az alsó nadrág kékelő fölirata bizonyítja, hogy voltam én is valaha — katona!

Másnap azután kerítettem egy nagy ebada sokacz szalmakalapot, a fagyús boltban vettem egy női ebelaasztin cipőt, Benczó pajtás pedig szerzett nekem avult pedinteri laiblit, ily igéző toilletben aztán rükvercz koncentriroztunk Nustár felé... harmadnapra Vukovárt voltunk, hol hajóra szálltam vagy 150-ed magammal s a következő nap Ujvidéken csodáltak már bennünket; a jó öreg Frankl Pista bácsi is körülcsodálkozott s azt kérdezte, hol kaptál sebet?

— Gyomrocskámra mutattam és ennl kértem; innen eme Julius Caezári sürgöny,

Próbálna csak meg Milán exkirály, hogy a disznóival, amelyekre a külföldnek szüksége van, így bánnék mint ahogy az emberekkel bánik, — kétségtelen, hogy valami vámháboru czimen megindulna ellene a nagy diplomáciai hajsza, Európa nem tűrné, hogy tőzsdéinek kellemetlenségeket okozzon akár egy perczenet árkülönbözöt miatt is.

De hát sajnos csak emberekről van szó. Emberekről, kiknek husát — ha lemészárolják őket, vagy ha a börtönben megrothasztják ezt az emberhúst, semmire sem lehet használni talán még szappanfőzésre sem.

És épp azért az európai nagyhatalmak szépen csendesen maradnak.

Akinek van lelkiismerete, — az hallani fogja még soká az erőszakkal eli éltek lánczcsörtetését. De ki mondotta azt, hogy a nagyhatalmaknak van lelkiismeretük?

Hiszen nincs szó disznókról — csak emberekről!

Dr. Platz főigazgató a szegedi színészetért.

Nyílt levél a szabadkai főgymnázium igazgatójához.

Kedves igazgató Úr!

Nem tudom méltóztatott-e olvasni azt a fölterjesztést, melyet a szegedi tankerület főigazgatója intézett a közoktatásügyi miniszteréhez? Ha nem, hát ide ígatom szíves szóra. Nagyon érdekes, nagyon szép, hazafias és okos irás ez.

Tessék olvasni:

*Nagyméltóságú Miniszter Ur!
Kegyelmes Uram!*

Excellenciád kegyesen intézkedni méltóztatott, hogy Budapesten a tanuló ifjuság a színházban ifjusági előadások czimén élvezhesse azon színdarabokat, melyek középisko-

menesztettem Pozsonyba az imádott »Sárkánynak«: Megjöttem, sok szílvát legyűrtem, hozz kicsi pénzt!

Ujvidéken aztán megint ekviperoztak; Hofbauer kapitányom váltig csodálkozott, hogy miért nem bocsátottak engem a csatába, hisz útközben annyi szílvát ettem meg, hogy a bosnyákok sem fektették volna meg a gyomromat. Regruta és pótrezervista abrichter lettem, mindennapos katedrám lett az ujvidéki exezirplat; mindennap szidtak bennünket annyit, a mennyi csak ránkfért; utoljára a kapitány úr azzal fenyegetett, ha 6 hét alatt a legénység nem lesz »okkupálóképes«, akkor 6 hétre vasra veret és visszaküld — Boszniába.

Szerencsémre ez alatt megjött a kicsi pénzzel a »Sárkány« és jó édes anyám — egy fazék szilvalekvárral!

»Hát ez minek?« mondám a szülőnek.

»Kuzmánovics ezredesnek küldi ezt az édes anyja Szabadkáról, vited el hozzá édes fiam!«

S a páratlan derék ezredesnek, később tábornoknak nagyműveltség s köztünk élő özvegye a kegyelmes asszony, az én kedves Regényi Lajos barátom nővére, kivel gyer-

lai tanulmányaival szoros összefüggésben vannak s melyeknek megnézése által a tanultakat mintegy gyakorlati uton élvezheti. Magyarországnak Budapest után első nagy városa Szeged. Ezen város annyi kulturális intézménnyel rendelkezik s annyit áldoz a nagy magyar délvidék általános műveltségének részint megteremtésére részint emelésére, hogy egészen méltó, ha Excellenciádnak kegyes figyelmét ezen városra bátorítokom irányítani. Ezen alkalommal csak a színházról kívánok szólni.

Szeged városának igen sok költségvel fenntartott állandó színháza van, melyben a vidék legjobb színi társulatai szoktak működni. Bár az előadások az irodalomnak színvonalán állnak, mégis azon drámai előadások, melyre Excellenciád Budapesten az ifjuság szempontjából súlyt helyez, csak kis mértékben kerülnek előadásra. Pedig igen nagy számmal van azon ifjuság, melyet Excellenciád Budapesten az ifjusági előadások jótéteményében részesít. A városi főgymnázium, melyhez rövid néhány év multán az állami főgymnasium fog csatlakozni; az állami főreáliskola; a felső kereskedelmi és két polgári iskola; nem is szólva a többféle magasabb fokú leányiskolákról.

A vidéki színészet az államkormány kegyességéből több helyen segélyezésben részesül. Sehol sem indokoltabb ez, mint Szegeden, mely nagy város vonzó erejével, kulturális intézményeivel a délvidéken a magyar szeli lennek fejlesztésére és terjesztésére oly nagy befolyással van. A szegedi színészet segélyezésével Excellenciád megvalósíthatná a legnagyobb magyar városban az ifjusági előadásokra vonatkozó böcs terveit.

Kérem alázattal Excellenciádat, hogy ezen tiszteletteljes előterjesztésemet kegyesen megfontolni s azt városunk jelentőségének emelésére és ifjuságunk javára megvalósítani méltóztatassék.

Excellenciádnak kegyeibe ajánlva magamat legmélyebb tisztelettel vagyok.

Szeged, 1899. szeptember 25.

Excellenciádnak

alázatos szolgálja
Dr. Platz Bonifác,
tank. kir. főigazgató.

mekkorunk egy utczában, szomszédos barátságban játszódtam le, örömmel vette és köszönte meg édes anyja küldeményét. . . . Éppen távozni készültem, midőn az ezredes a folyosóra kilépett:

»Hát maga mit keres Ujvidéken?«

»Ezredes úr! Majdnem akkupáltam Boszniát, most itt vagyok, egy fazék szilvalekvárt hoztam — a mamától!«

»Magának mint főgymnasiumi tanárnak tán inkább a katedrán volna a helye, szeretne Szabadkára visszakerülni?«

A Jézuska szóltott belőle!

Pár nap mulva a Coroniniak napiparancsában jelent meg, hogy engem bizonytalan időre szabadságnak; — többet be se hívtak! Hadzsi Lojót elfogták, a bosnyákokat legyőzték, rám nem volt többé szüksége a regimentnek.

Igy okkupáltam én vissza akkor — katedrám! Növendékeim »éljen«-nel fogadták a bosnyákokat alig látott hős (?) tanárt. Megjöttek nemsokára a többi jó bajársak is. . . hajh! de hány van közülök azóta már »odafon!« a hol nincs okkupáció, — nincs szilvalekvár!

Ime, kedves direktor ur, a szegedi színészet érdekében tette ezt a lépést a főigazgató.

A mi iskolánknak is főigazgatója dr. Platz Bonifác ur. Illőnek tartottam hát, hogy a mi iskolánk igazgatója tudomást vegyen erről a nemes cselekedetről,

Mert bizony nandom nemes cselekedet ez a felterjesztés.

A főigazgató ur szereti Szegedet, szíven viseli ennek a városnak kulturális érdekeit és lelkes barátja a város ifjuságának.

És de — mint el kell ismernie igazgató ur — nagy okom van nekem arra, hogy ezt a nyílt levelet Önhez intézzem.

Van nekünk is állandó színházunk, melyben szintén a vidék legjobb szintársulatai szoktak működni. És nagy a száma a mi ifjuságunknak is, melynek szükséges, hogy színházba járjon, különösen azon előadásokra, melyek történeti tárgyuknál fogva alkalmasak arra, hogy a hazafui szellemet megtermékenyítsék lelkükben.

Valjon tudja-e azt igazgató ur, hogy a mult szezonban alig járt esténként 2—2 diáknál több a színházba?

Vagy tudja-e azt igazgató ur, hogy a szabadkai diákságnak még — őszintén mondva — helye sincs a mi színházunkban?

Nem tudom mikép vélekedik igazgató ur a színészetről, de hogy kötelessége, az ifjuság érdekében erről is »jól és szépen« vélekedni, — azt a főigazgató felterjesztéséből olvasom.

A mi városunk is áldoz a színészetért, (ha nem is eleget, de sokat), — sok, nagyon szép előadást láttunk már mi ezen a mi színpadunkon és szomorúsággal kell megvallani, hogy éppen a történeti tárgyú, a klasszikus, Shakespeare és Moliere, Katona és Madách művei azok, amelyeken főgymnasiumi tanulót alig lehet látni.

Olvassa el kérem a tankerületi főigazgató fölterjesztését és hiszem, hogy mellé fog állani és azt fogja mondani:

Nagyságos uram! az én vezetésem alatt álló főgymnasiumnak az ifjusága és az én városomnak a színháza érdekében engedje megpótolni szép felterjesztését ilyen formán:

»Kérem alázattal Excellenciádat, hogy ezen tiszteletteljes előterjesztésemet kegyesen megfontolni és azt Szeged és Szabadka város jelentőségének emelésére és mindkét város ifjuságának javára megvalósítani méltóztatassék.«

De hisz megfogja találni Ön is igazgató ur a módját annak, hogy a főigazgató ur nemes cselekedete a mi színházunk és a mi ifjuságunk javára is szolgáljon.

Q.

Különfélék.

Felhívás olvasóinkhoz

A »Petőfi-ház« létesítése érdekében!

A nemzeti kegyelet, mely Petőfi Sándor diesteljes halála ötvenedik évfordulóján az országos ünnepésekben oly fényesen nyilvánított meg, most törekszik megmutatni mély és szilárd jellemét az által, hogy legnagyobb magyar költőnk nevének, ereklyéinek, művei dicsőségének, eszméi világá terjesztésének egy díszes csarnokot kíván emelni, diszével a főváros- és az egész országnak: a »Petőfi Ház«-at. Tudvalévő már igen tisztelt olvasóink előtt is, hogy a kormányzat, ép

egy mint a főváros, egyként sietett magáévá lenni a „Petőfi-Ház” eszméjét, mert a nemzeti élet e kiváló zászlóvivőjével azonnal átlátták, hogy ennek megvalósítása nem pusztán kegyeleti lény, hanem a mily feünkölt, szintoly gyakorlati becsű kultúrpolitikai követelmény is, a nemzeti közművelődés erőteljes fejlesztésére. Pantheon emelni egy világhódító magyar költői alak és irodalmi eszméi propagálására: ez a leggyőzedelmesebb hódító politikai mély csakis elismerést és barátokat szerez nekünk az egész művelt Nyugaton, de gáncsolat vagy ellenségeskedést nem szülhet sehol.

Ehhez a kultúrpolitikához — a magyar kormány és Budapest székesfőváros után — hozzá csatlakozni a magyar nemzeti társadalomnak is elengedhetetlen erkölcsi kötelessége.

Hsz. Petőfi az ő fényes költői szellemének örökbecsű kincseivel a magyar nemzet összességét ajándékozta meg, illo hogy e nemzeti közkincsnek és az ő kegyeletes emlékezetére, a magyar nemzet együttes áldozatkészségéből létesülő „Petőfi-Ház”-ban leljenek örök oltalom!

Egy magyar szívű, bár még német ajku köztség hazafis vezérembere, a „Petőfi-Ház” alapjához pénzadományával ekként járult: „Petőfi-Ház létesítésével a magyar nemzet ömaga becsüli meg!”

Bár jól tudjuk mi, hogy a magyar társadalom hazafias áldozatkészsége sok oldalról van igényben véve, de számíthatunk ezáltal tisztelt olvasóinknak nemes ügyek iránt mindig megnyilatkozó áldozatkészségére. Nem kívánjuk mi, hogy ki-ki e jelen fejl. áldozzon, de kérjük, hogy mindenki erejéhez mérten hozza meg ez alkalommal, ha mindjárt fillérekben is igaz hazafiai áldozatát, hogy majd a „Petőfi-Ház” alapkövetelésénél elmondhassuk: „Építette az egész magyar nemzet!”

Mai nappaltonát rendszeresen bevezeltük a gyűjtéseket a „Petőfi-Ház” javára olyképp, hogy a befolyt hazafias pénzadományokat lapunkban nyilvános és névrészesőben nyugtázzuk és szokot minden hó végével a kezeléssel végleg megbízott „Pesti hazai első takarékpénztár”-hoz szolgáltatjuk be.

Ismételjük Jókai Mór és Bartók Lajosnak ez ügyben nem régen a magyar nemzethez intézett lelkes szözeata e jellemző szözeit: „Nem egy-egy nagy erszény ezrei, hanem ezek fillérei segítsék felépíteni a „Petőfi-Házat!”

Kiváló tisztelettel

A szerkesztőség.

— **Kinevezés** A király dr. Radány Dezső topolyai kir. járásbírói albirót az aradi törvényszékhez bírónak nevezte ki.

— **Az új rabbi** A szabadkai izraelita hitközség tegnap délután közgyűlést tartott, a melynek egyedüli tárgya a rabbiválasztás volt. A közgyűlés dr. Milkó Izidor elnökelete alatt e alkalommal egyhangúlag nagy lelkesedéssel megválasztotta rabbinak a mostani veszprémi főrabbi dr. Kiss Arnoldot. Dr. Kiss Arnold a mult szombaton próbaszónoklatot tartott itt Szabadkán a templomban s már ez alkalommal annyira tetszett a közönségnek, hogy megválasztása kétségtelen volt, sőt a hitközség a rendes szokástól eltérően a pályázat meghirdetésének mellőzésével választotta meg

Örvendünk a közgyűlés lelkes határozatának, annál is inkább, mivel a választásokkal járó izgalmak el vannak kerülve, másrészt az új rabbi olyan egyént látunk, ki csak hozzá járul majd ahhoz, hogy a hitközség rég óhajtott belbékéje helyre álljon. A közgyűlésnek ezt a határozatát a nagygyűlés fogja megerősíteni és előrelátható, hogy ott is egyhangúlag lesz a már nálunk is népszerűvé vált nagytehetségű rabbi megválasztva. Dr. Kissét sürgönyileg értesítették lelkes megválasztásáról.

— **Eljegyzés.** Neuhausz Bernáth helybeli jónévű kereskedő jegyet váltott Gartner Gizella kisasszonnyal, Gartner Adolf cukorgyári hivatalnok kedves leányával, Diószegről.

— **Kinevezés.** A király Hatteshaimmer Henrik zombori törvényszéki bírót a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírónak nevezte ki.

— **Házasság.** Dr. Bruck Benő újvidéki ügyvéd f. évi október hó 8-án esküszik örök hűséget Schmdiek Olga kisasszonynak Uj-Gradskán.

— **Művész estély.** Léva Gyula Szabadka város szülötte, ismeret nevű recitátor, az „Urania” magyar tudományos színház beszédművészeti előadója, aki kiváló szép és kelemes előadásaival az országban mindenfelé kiváló sikereket ért el, szeptember 30-án a Nemzeti Kaszinó dísztermében művészestélyt rendez. Az estély műsora: I. „Az ember tragédiája”, Madách drámai költeményének II., XIV. és XV. színjei; II. „A Sátán utja” dr. Csillag Károly drámai költeményének I. színje, III. „Az obsitos”, Garai János humoros költeménye. A szünetek alatt Piroz Józsi zenekara játszik. A felolvasó tisztelettel meghívja ez alkalomra a város nagyközönségét, amelynek igyekezni fog egy kelemes estélyt megszerezni. Kezdeté 8 órakor. Belépő díj 1 korona.

— **Értesítő.** A magy. állam vasút Gombos — Erdőd vonalán 1899. szept. 26 óta a személy, gyorsárú, teher és komp forgalom beszünteltetett.

— **A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat,** választmánya a folyó hóban ülést tartott. Az ülésen örömmel konstátáltatott, hogy a társulat iránt meggyeszerre élénk érdeklődés mutatkozik. Legújában is az alapító tagok száma kettővel, a pirtoló tagoké huszonnégyel szaporodott. Az új tagok belépése folytán szükségessé vált annak elhatározása, hogy az Évkönyvnek I. és II. füzetei — melynek tagilletmény tejében járnak a tagoknak — újból nyomattassanak. A tagok s főleg a működő tagok tudományos szükségletei céljából a választmány — a közgyűlés jóváhagyásának reményében — elhatározta, hogy a Magy. Tud. Akadémia kiadványaiból a társulat céljainak megfelelő műveket körülbelül 200 kötetet, a felajánlatott 55%-os árengedmény mellett már most átveszi. Ezen elhatározásával módot kívánt a választmány nyújtani a tagoknak, a tudományos munkálkodásra. Most lesz tehát némi szakkönyvtára is társulatnak. A tagsági díjak beszédésére nézve azon határozatot hozta a választmány, hogy úgy mint minden tudományos társulatoknál szokásos, minden év október elsejéig adassék idő a tagnak tagdíjait befizetésére. Egyben úrasította pénztarost, hogy október hó elsejéig postai megbízás útján eszközölje a tagsági díjak beszédését. A társulat muzeuma örvedetesen gyarapodott, főleg az ásatásokból nyert praehistorikus tárgyakkal; de a megye közönsége is felkeresi adományával a társulat

muzeumát, mit bizonyít az, hogy a mult ülés óta 19 érdeklődő urtól 20 könyv, 1 vasbuzogány, 1 kard, 1 rövid puska, 5 leletnek összes tárgyai, 7 Árpádkori magyar érem számos római és újabb érem, többféle régi nyomtatvány és oklevél, pécsényomó, fénykép került a társulat muzeumába.

— **Árviz Apatinban.** Lapunk zárta- kor értesülünk, hogy Apatint majdnem elöntötte a víz. A „Kucska” köztöltés klszakadt úgy, hogy már az összes tégláegető kemenczék viz alatt állának. Csak a gyors segély mentette meg a községet és Zombor környékét is a veszélytől.

— **Elcsipett lóköttő.** Rendőrségünk ismét ó fogást csinált, elcsipett egy lótolvajt amikor a lopott lovat eladni akarta. Stanó János urasági kocsis volt Li bner József nemes ócsai (Pest megye) földbirtokosnál. Néhány nap előtt feltűnt gazdájának legszebb lóvára és elnyargalt vele de úgy hogy többet vissza sem ment. Mintegy 3 nap előtt érkezett Szabadkára és Szuvajcs és Obrad korcsmájában bérlet szobát a lovat az istállóba tette. El akarta adni s kiválta többeknek 600 frtért, ma délelőtt azonban rajtavesztett. Vidákorics biztos elment az istállóba megnézni a lovat megkérdezte Stanótól hogy adja. Már-már megalkudtak a lóra amikor a biztos a paszust kérte a lovat azt mondogatta, hogy elvesztette. Vidákorics látta, hogy nem jogos uton került a ló birtokába, letartóztatta Stanót, aki eleinte tagadta később azonban bevalóitait hogy a lovat lopta, Rendőrségünk sürgönyileg értesítette a szögabiróságot, a lovat lefoglalta, tolvajt pedig letartóztatta.

— **Tüzesetek** Zombori tudósítónk írja: Tegnap délelőt: 11 órakor nagy tűz volt városunkban. Csarszka János vattagyáros helyisége és raktára kigyuladt és az órási mennyiségű vatta és gépek, valamint a gyári- és raktárhelyiségek porrá égtek. A kár több ezer frtra rug, mely a biztosító társaság útján megtérül. A lakóházakat csak a kivonult tűzoltóság önfeláldozó munkája folytán mentették meg. A tűz keletkezésének oka kikutatatható nem volt, nagyon valószínű hogy maga a gyapot feldolgozó gép okozta azt. Felemlendő, hogy ugyanazon műhely alig egy év előtt már egy izben elhamvadt, s a tűz oka akkor sem volt felderíthető. Csantavéren f. hó 23 és 24-iki közötti éjjelen Hejduška Vilmos boltja belülről kigyuladt. A tüzet a háztulajdonos vette észre és pedig arról, hogy az eltortaszolt ajton keresztül füst szivárgott a szobájába. A tűz gondatlanságból keletkezett. Rófos portékában tetemes kár volt.

NYILTTÉR.*

Válaszul a Népszava és Bácskai Ujságban megjelent közleményekre.

Másolat. 822/99 szám. Jegyzőkönyv. Felvéve Szabadkán 1899. szeptember 19-ik napján a városi mérnöki hivatalban a polgármester ur szóbeli meghagyása folytán a Bácskai Ujság napilap szeptember 17-ik számában Czernyákovits Lajos aláírásával megjelent nyílt levélben az ujonnan épített

* E rovat alatt közléteket nem felelős a Szerk

honvéd laktanya parquette vakpadlóinak szabálytalan lefektetése iránt emelt vádak megvizsgálásáról. Jelenlevők: Haasz József műszaki tanácsos, Klein Béla főhadnagy, ezred segédtsízt, Váli Gyula városi építész Csepella Károly és Sefcsity Lajos mint a város közönség által meghívott szakértők Raichl J. Ferenc vállalkozó Jákiy Mihály a vállalkozó által megnevezett asztalos. Lelet. Alulírott bizottság mai napon délután 5 órakor a honvéd laktanyában megjelenvén ott Haasz József műszaki tanácsos megismertette a meghívott szakértőket a Bácskai Ujság f. évi szeptember hó 17-iki számában foglalt és Csernyákovits Lajos aláírásával ellátott nyílt levélben a parket padlózatok ellen emelt azon vádak, mely szerint vállalkozó álitólag a parquette alá, vakpadló gyanánt már használt — összeropedezett, sok helyütt korhadt, egyenetlen és egyenlőtlen deszkákat használt fel az előirt $\frac{3}{4}$ uj deszka helyett. Ezután felhívta a megjelent panaszost, hogy jelölje meg azon helyiségeket. A melyekben a parket-ták alatt szerződés ellenesen korhadt egyenetlen nagy egyenlőtlen deszkák lettek felhasználva. Panaszos kijelentette, hogy az összes rakpadlózat ily anyagból készült s az bárhol konstatalható, ha a parquett felbontatik. Ennek folytán a műszaki tanácsos felkérte a jelenlevő Klein Béla főhadnagy ezredsegédtsízt urat, hogy jelölje meg azon szobát, a melyben a hivatal háborgatás nélkül a padlozat felbontható, mire nevezett segédtsízt ur az épület emeletének jobb szárnyát jelölje ki, mint oly helyet, a hol a felbontás által a hivatalok működése nem zavartatik. A bizottság erre a tisztí étkezébe vonul és ennek padlozatát akarta felbontani, mire panaszos kijelentette, hogy

nem itt hanem épen azon szobákban legrosszabb a padlozat, a melyekben az ezred segédtsízt irodái jelenleg vannak elhelyezve. Erre a bizottság az 53 számmal jelzett segédtsízt irodában az ott jelenlevő Klein Béla főhadnagy ezredsegédtsízt ur jelenlétében a parquettet 75 cmtr. hosszúságban oly módon bontotta fel, hogy a vak padlóból 4 drb deszka lett teljesen feltárva. Ezen 4 drb deszka vastagságra 28-30 m/m-rel találtatott, tehát a vállalati részletés feltételekben előirt 2. 5 cmnyi részletet meghaladja.

Ugy a bizottság mint a meghívott szakértő asztalosok ez alkalommal meggyőződtek arról is, hogy a vak padlozat deszkái teljesen ép, egészséges fából való. Miatán a bizottság ugy a méretek, mint az anyag minőségére nézve a tényeket panasztevő jelenlétében a helyszínén constatálta, s hogy minthogy panaszos azon kívánságát, hogy az általa bejelentett visszavételek felderítése céljából az összes parketozás bontassék fel, teljesíthetőnek nem

találta és panasztevő a laktanyából eltávozott: a bizottság eljárását befejezte Kmft. Haasz József s. k. kir. minsz. tanácsos, Váli Gyula s. k. Klein Béla s. k. főhadnagy, Sefcsity Lajos s. k. asztalos, Raichl J. Ferenc s. k., Csepella Károly s. k., Jákiy Mihály s. k.

Szabályszerűen meghívott Csernyákovits Lajos a jegyzőkönyv aláírását megtagadta. Szabadka, 1899. szept. 22. Váli s. k., Karsai Bertalan s. k., Varga József s. k. mint tanúk.

Sorszám 184/1899.

Alulírott ezennel bizonyítom, hogy a fenebbi másolat Raichl J. Ferenc úr műépítész szabadkai lakos által nekem felmutatott bélyegtelen okirattal mindenben egyezik.

Szabadkán ezernyolczszázkilenczvenkilenczedik (1899) évi szeptember hó huszonhatodik (26) napján.

Antunovics Máttyás
kir. közjegyző.

Ezek után az ügy elbírálását nyugodtan reá bízom az elfogulttan r. é. közönségre.
Szabadka 1899. szept. 23-án.

Raichl J. Ferenc

Olcso kerítések!

Olcso kerítések!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

BUDAPESTEN, VIII. kerület, Üllői-ut 48. szám.

Gyárt és szállít: gép- és kézi-sodronyfonatokat, tüksék sodronyt, pánthuzalt: erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére *olcso árak* mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrácsokat, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból: ugyszintén diszes virágágy- és gyepekterítéseket és favédő-kosarakat. Továbbá föld és kavicsrostákat, szőlőbogyózó rostákat, magtárlakrostélyokat, ökörszajkosarakat, szikrafogókat, gabonaválasztó-hengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpeny-nyelű ellátását.

Rostaszöveteket és fonatokat szelelőrostákkal

Árjegyzékek és költségvetések ingyen.

Jutányos és pontos kiszolgálás.

KASSOVITZ FÜLÖP

úri- és gyermekruha raktárában

szabadkán

főtér, Vermes-féle házban, Otthon kávéház sorában

üzletfelosztás miatt

a készletben levő őszi és téli

ÚRI- és GYERMEKRUHÁK

mélyen leszállított áron

adatnak el.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását alázattal kéri

Kassovitz Fülöp cég

üzletvezetője

Goldstein Lajos.